

Ora Ĵurnalo

Numero 11, Oktobro 2018

Al la tuta mondo:

Bonvenon al la verda Gotenburgo!

Bonvolu viziti nian retpaĝon:

www.esperanto-gbg.org

Enhavo

Enhavo.....	2	El la tuta mondo sur la Globala Foiro	24
Espeporko konstatas.....	3	Interesa statistiko pri lingvoparolantoj.....	25
Mirindaj tagoj en Pollando 5–9 septembro. Naŭ gotenburganoj partoprenis.	3	La instruista tago de la mondo, la 5an de oktobro	25
Taglibro de vojaĝo al Gdansko, Gdynia kaj Sopot inter 5 kaj 9 septembro 2018	4	La Internaciaj letertagoj – 2018	26
La Albumo pri Pollando	5	Mia ora vojo de Samarkand.....	27
Hejme en Gdansko	14	La revolucio ĉesas mian infanecon	27
”Fluas Torento”, diras la prezidanto de la triurba e-klubo	16	Biografio pri Jascha Golowanjuk.....	28
Anekdotoj el 1904.....	16	Ringokolombo aŭ Palumbo (Columba palumbus)	28
Fredspriset 2018 – La paca premio 2018.....	17	Pri kolombo.....	29
Pri planata Pacmarŝo tra Svedio en 2020.....	17	Inga trovis en Esperanta Retradio	29
Savu la homaron!	18	”Några av oss” ...”Kelkaj el ni”Teatraĵo en Gotenburgo.....	31
Bokmässan – La Libro-Foiro en Gotenburgo	19	Vizito al la gimnazio Schillerska, Gotenburgo, la 12an de septembro	32
Sensa impreso de la Libro-Foiro.....	20	Anekdotoj 2 el 1904.....	32
Pluraj eksponantoj en la budo – ne ĉiujn mi fotis – bedaŭrinde /Siv	21	Okaze de artikolo en Göteborgs-Posten.....	33
Interparoloj kun vizitantoj	21	Nova ZEO en Francio (de Facebook 5/10).....	34
UNESCO en la Libro-Foiro	22	Invito al Aŭtuna kursaro kun Dennis Keefe, programo por infanoj kaj adoleskantoj.....	35
En la Libro-Foiro oni renkontas konatulojn	23	Mitt sjömansliv del 3, Roger Nilsson	35
Pri Gabriel Stille en Varsovio.....	23	Marista anekdotoj.....	39

Pri Ora Ĵurnalo

Ora Ĵurnalo estas eldonata de Ora Klubo, subtena klubo de la esperantolibrejo en Stannum, Östadvägen 68. La eldonfrekvenco estas neregula.

Redaktantoj: Siv Burell, 070-721 34 79, siv.burell@gmail.com kaj Ingegerd Granat, 073-502 53 32, ingegerd.granat@telia.com. Fina paĝaranĝo: Andreas Nordström, arendsian@hotmail.com.

Kontaktu iun el la redaktantoj kiam vi volas viziti la bibliotekon, ili malfermos al vi!

Espeporko konstatas

- ✦ ke la polaj esperantistoj havas similan rozkoloran porkon kiel la Ora-Klubanoj en Svedio por monkolekto
- ✦ ke la Paca Premio iras al Denis Mukwege, ginekologo, kaj Nadia Murad, jazida aktivisto pro ilia laboro kontraŭ sekciaj perfortoj dum militoj kaj konfliktoj
- ✦ ke multaj tagoj estas dediĉitaj al diversaj aĵoj: ekz. 26/9 – la Eŭropa lingvotago, 4/10 – la tago de la cinema bulko kaj 5/10 – la instruista tago de la mondo

- ✦ ke naŭ gotenburganoj ĝuis restadon en Gdansk – Sopot – Gdynia, 5–9 septembro
- ✦ ke 16 gotenburganoj deĵoris en la esperanta budo dum la Libro-Foiro
- ✦ ke entute 372 personoj haltis ĉe nia budo por interparoli pri esperanto, longe aŭ mallonge
- ✦ ke la oktobra birdo estas la kolombo
- ✦ ke Paco estas aktuala temo kaj por la prelego 6/10 kaj por la anglalingva eldono de Savu la homaron!
- ✦ ke materialo por ĉi tiu numero abundas. Pro manko de loko, kelkaj artikoloj devas resti al la novembra numero.

luj diras ke Ora Ĵurnalo havas tro multajn paĝojn. Tro multajn por tuj legi. Mi proponas ke vi printu tekstojn, kiujn vi eble ŝatus, kaj uzu ilin je viaj kursoj. /Siv

Mirindaj tagoj en Pollando 5–9 septembro. Naŭ gotenburganoj partoprenis.

Polaj cikonioj ne estis videblaj dum nia restado, sed tamen la bildo estas mirinda. Ĝi meritas esti sur la unua paĝo pri Pollando. Jaguda sendis ĝin el Pollando, sed skribis, ke nun la cikonioj jam forflugis al Afriko.

Lucina kunvenigis min al artekspozicio. La artistino fotis arbojn, aŭ partoj de arboj kiuj ŝajnis sorĉitaj. Fakte mi gajnis konkurson nomi bildon. Mi elektis la titolon: La ensorĉita ovo.

Ŝajne la mara dio Neptuno, kiu kreis "la oran akvon" regas Gdanskon.

Mi ne estis ebria, kiam mi vidis tiun domon. Ĝi aspektas tiele. /Siv

Taglibro de vojaĝo al Gdansko, Gdynia kaj Sopot inter 5 kaj 9 septembro 2018

Merkredo

La tutan tagon antaŭ la ekveturo pasis kun ekscitiĝo. Mi estis malkuraĝa pri flugantaj aventuroj. Sed kiam mi sidis en la aviadilo mi estis surprizita ĉar multo estas rozkolora: la aviadilo, la uniformoj de flugmastrinoj – sed la savoveŝtoj estis forte flavaj.

Do, estis bona flugvojaĝo kun kafo kaj harmonio! Kiam ni alvenis al Gdansko, Elwira kaj Lucyna kun amikoj renkontis la "flugantan grupon" de Svedio.

La hotelo havis varman atmosferon, sed penigajn pordŝlosilojn. La hotelo proponis "Free WiFi".

Ĵaŭdo

Hodiaŭ estas festotago, tial mi volus renkonti la Dion Neptuno. Li gardas la malnovan urbon de Gdansko per sia tridento.

Estas vera ĝojo piediri laŭ la granda urbostrato, "vivo kaj ĝojo"!

Multe da homoj, ankaŭ klaŭnoj kaj geedziĝantoj troviĝas sur la stratoj. Kompreneble ni renkontis Neptunon kiel statuon sur placo.

Post tiu festo ni daŭrigis al la haveno kaj suriris la ŝipon por vojaĝi al Sopot, la granda banparadizo kun sia ligna havendigo, kiu zumadis de vivo.

Multaj specoj da boatoj kuŝis en la haveno kaj estas ĝojo por ĉiuj maristoj kaj okulĝojo por ĉiuj aliaj.

La tago finiĝis per promenado al la klubejo de la Sopotesperantistoj, tre longa promenado. Post tio ni iris per aŭtobuso al la hotelo kaj

finis la tagon per glaso da vino kaj interparolo.

Vendredo

La stacidomo estis la celo! Hodiaŭ ni vizitu Gdynia kaj renkontu la Gvidanton Henryk ekster la Hotelo kaj poste la eta grupo piediris al la trajnoj.

En la unua vagono sidas Lucyna kun biletoj. La trajno foriras tra antaŭurboj, industriaj ejoj kaj malsimilaj naturteritorioj.

Tuj ni estas en Gdynia kie aliaj gvidantoj marŝigas la Esperantan grupon al muzeo de Gdynia por inaŭguro kaj prelego pri la historio de Gdynia. Poste ni vidis la ekspoziciojn en tri etaĝoj pri la dramatika historio de la urbo kun la okazintaĵoj dum la dua mondmilito. Multe da homoj, infanoj, plenkreskuloj kaj turistoj vizitis la muzeon.

Poste ni marŝis supren sur la monto kie la nova "kverko de Esperanto" kreskas. Ankaŭ granda kruco tie sternas sian brakojn super Gdynia.

Dum la posttagmezo ni vizitis la monumenton de la Kaŝuba Reĝo, Anton Abraham. Du reprezentantoj de la kaŝuba popolo en popolaj kostumoj parolis kaj kantis. Andreo interpretis en esperanton.

Tagmanĝo en la Taverno de Gdynia. La vespero kune kun la membroj de la Esperanta klubo en Gdynia pri la ŝipo Zamenhof kaj kafo kun bonhumora programo.

La penso en mia koro estas: "Esperanto sentas kiel vivŝnuro en Polando".

Sabato

La esperantoklubo en Sopot aranĝis grandan ĉapelparadon. Ĉiuj vestis sin en iuj fieraj esperantistaj identigeblaj vestaĵoj kiel altaj

ĉapeloj, virinaj ĉapeloj, flagoj, balonoj – ĉio en verda kaj esperanta stilo.

Post dekoraciado, la tuta grupo startis. Ĉe la preĝejo aliaj organizoj staris.

Tuj startis la tuta manifestacio per kvar tamburistoj kiuj tamburadis.

Ek al la strando!

Sur la granda scenejo staris viro kun mikrofono, li prezentis la programon, la dancistinojn de flamenko, la premion de iu gajnisto kaj la esperantan miksaĵon de gekantistoj el Litovio, Pollando kaj Svedio.

Kolektiĝo por komuna foto sur la granda ŝtuparo.

Lunĉo, antaŭ ol ni vojaĝis al la Esperanta kverko per aŭtoj aŭ piedpromenis.

Sur la herbejo de kverko la pola grupo faris teatron kaj ofertis ĉampanon.

Estis vere granda festo ĉirkaŭ la kverko.

Granda memorŝildo staras ĉe la flanko de herbejo. Sur la ŝildo mi vidas junan virinon. Ŝi estas sur la herbejo ankaŭ hodiaŭ, sed havas pli da jaroj nun. La tempo foriras kaj ni kun ĝi.

La Sveda grupo adiaŭis la aliajn partoprenantojn sur la malgranda bankedo post la historia filmo pri Esperanto en la regiono.

Morgaŭ ni aviadilos al Svedio.

Dimanĉo

Poste, matenmanĝo, kiu estis grava evento en la hotelo, Elwira kaj Lucyna aliĝis al la Sveda grupo. Lucyna kunprenis la plej bezonatajn en sia aŭto kaj la resto de la grupo venis per tramo al la strando en Gdansk.

La granda strando estas loko por ĉiuj. Malfermita restoracio kun lunĉmanĝaĵo kaj biero. La tuta strando havas molan sablon kaj piediri per nudaj piedoj estas agrable. Mi ankaŭ banis miajn piedojn.

Ĉe la hotelo la aŭtogrupo atendis la "tramogrupon" sub la suno.

Nun estis tempo por veturi al la aerodromo. Kelkaj veturis per aŭtobuso, aliaj per taksio aŭ aŭto.

En la aerodromo estis iom da tempo por aĉeti doganliberajn konfitaĵojn, vinon, likvoron aŭ aliajn aĵojn.

Mi, mia edzo kaj filino sidas en la unua vico ene de la rozkolora aviadilo. La flugmastrinoj donas la sekurecregulojn en la pola lingvo.

Tuj, ni estis en la aero kaj post unu horo mi staris sur la sveda tero.

Mi volis aĉeti poŝtmarkojn, sed en Pollando oni nur vendas tiujn en poŝtofocejoj kiuj situas en anonimaj lokoj kaj estas fermitaj en dimanĉoj...

Mi esperas ke neniu notis ke la ilustrita poŝtkarto el Pollando estis poŝtita en Svedio... /Ingegerd

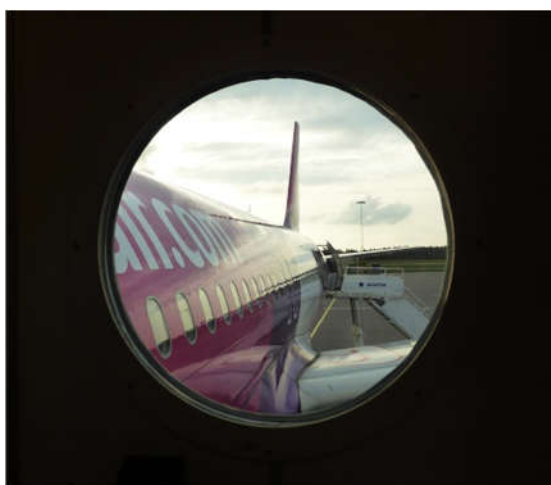
La Albumo pri Pollando

Lasse observas la sekurecon de la aerodromo. Neniu povas iri rekten en la aviadilon. Estas grava afero!

Kiam ni preterpasis la trueton de l'kudrilo, ni atendas kun nervaj emocioj. Glaso da vino kun amikoj trankviligas. (Bildo sube.)

La amikinoj Siv kaj Ingrid estas esperplenaj!

La aventuro atendas nin. Nun ni eniru en la aviadilon.

→ Tre streĉe! Ni estas survoje!

Alvenintaj en Gdansko! Lasse kaj Christin estas la lastaj pasaĝeroj.

→ Elwira, Lucyna kun amikoj renkontas la svedan grupon. Estas vespero kaj malhele. Elwira kondukas la grupon al la buso.

En la malhela vespero ŝi marŝigas la grupon tra malhela parko. Juna knabino sidas trankvile sur benko kaj legas en sia poŝtelefono. Multaj homoj iras en parko! Ni alvenas al la hotelo. Bonan nokton!

→ Alvenintaj al la fiero urbo Gdansko ni vidas la oldan urbopordon montri sian forton. Ni bonveniĝas en la olda urbo, kiu havas ĉion. Svarmado de homoj kaj surprizaj aventuroj.

Elwira kaj Siv diskutis pri la programo. Temas pri la restanta tago. Ni iras kaj vidas plu.

Siv kaj Ingrid lunĉas sub la ĉielo en la koro de la olda Gdansko. Ĉirkaŭe homoj vendas kaj aĉetas ĉion kaj nenion. La suno brilas kaj la manĝaĵo estas bongusta.

Tiel malgranda oni povas senti sin sur la granda urbostrato kiu estas borderita per altaj kaj oldaj domoj!

La domoj estas kiel solena artaĵo kiu rakontas fabelojn el la historio.

→ Gdasko dum la dua mondmilito. Tute disrompita per bomboj. Dank al Dio la urbo estas rekonstruita.

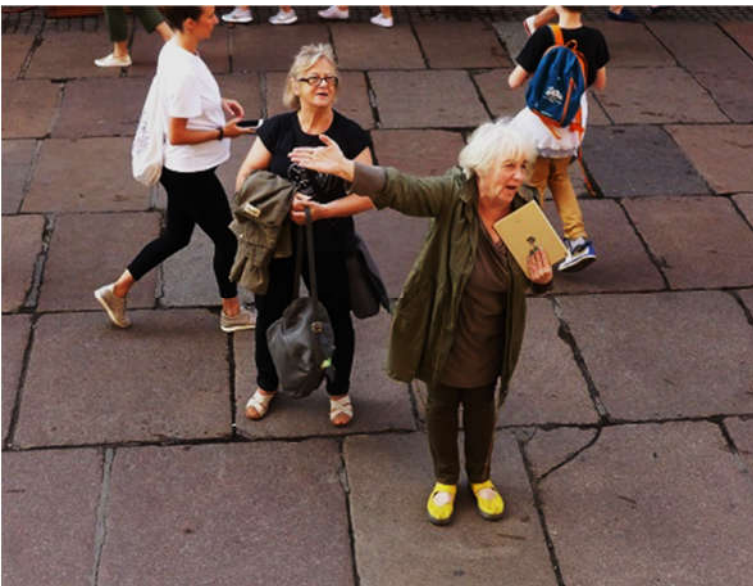

La Dio Neptunus reĝas sur la vendoplaco kaj multaj turistoj fotas lin.

Ankaŭ la kolomboj serĉas la kuneston de Neptuno.

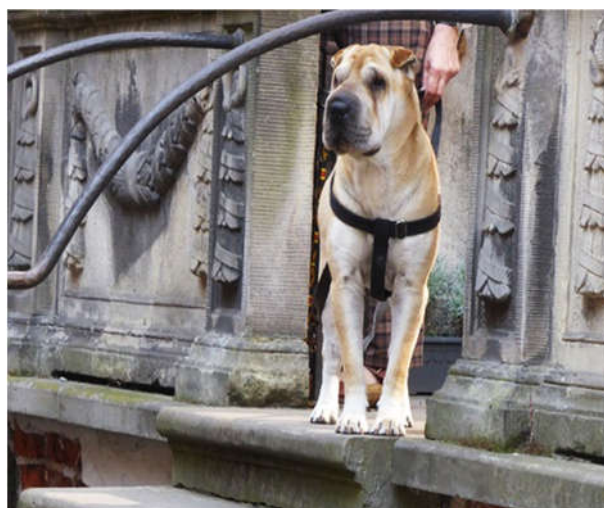
La juna edziĝonta paro estas atakita de klaŭno, kiu tiras la fianĉon en la orelo kaj kisas la fianĉinon. La klaŭno estas vera ŝercisto.

– Venu, venu krias la fotisto Elwira, kaj ŝia fratino Lucyna reĝisoras. Vidu la rezulton! La bildo, fotite de Elwira estas efektive tre bona!

Supren sur la balkonon la tuta grupo grimpas kiel deziregis la reĝisoro...

Kune kun Neptuno, ankoraŭ majstraĵo de Elwira!

→ La reĝo de sukcesostrato. Ĉu vi volas aĉeti bonan kolĉenon?

La katregino de strato.

– Mi estas laca, mi ne zorgu pri kolĉenoj aŭ orependaĵoj! – Miaŭ!

→ Survoje al Sopoto per boato. Subite ni vidas la memorstatuon kiu memorigas pri la loko, kie la dua mondmilito startis en Pollando.

Sopot distingita de la maro. La urbo de mia songoj!

Nun la ŝipo albordiĝas ĉe la havendigo.

→ La tuta grupo eliris de la ŝipo de Gdansko.

Ni iras sur la granda havendigo sub la blua ĉielo.
Kion vi povas pli deziri...?

Elwira fotas la tutan grupon sur la havendigo.

Harriet, Siv kaj Ingrid ĝuas glaciaĵojn sur kafejo en Sopot.

→ Pauline, Janek kaj Lasse promenas sur la granda placo kun butikoj, kafejoj kaj floroj en la haveno de Sopot.

Domo kun ne rektaj anguloj.

→ La polico gardas en Sopot. Ni estas sekuraj en Sopot.

Bonvolu meti vin en la seĝon!

→ Ankoraŭ uno klaŭno kun balonoj kaj farbita vizaĝo. Plej bone gardi sin!

Torento Esperanta Klubo, la celo!

Daŭrigos en numero 12...

Hejme en Gdansko

Fakte mi sentis min hejme en Gdansko, ĉar multo similas al Gotenburgo. Estas haveno kun grandaj ŝipoj, densa trafiko, nekutima varma vetero, interesaj homoj kaj bestoj.

Unue turka kolombo, kiu ĉiun matenon venis al Lucyna, mia gastiganto, por matenmanĝi.

Due kuraĝa kato, kiu sidis alte en doma fenestro, ne timante subenfalon.

Se urbo bonas al bestoj, ĝi bonas al homoj.

Sube Lucyna sur la balkono kaj ŝia edzo Marek kaj mi. Marek estas artisto kaj faris la pentraĵojn malantaŭ ni.

La domoj malantaŭ Lucyna estas novfaritaj. Partoj de Gdansko estis detruitaj dum la dua mondmilito.

Kiel aspektas loĝejoj de junuloj en Gdansko? Same kiel en Gotenburgo: multe da teknikaĵo sur malvasta spaco. Ŝajnas ke la plejparto de

polaj esperantistoj, kiujn ni renkontis, havas teknikan edukadon. Paulina kaj Janek, ekzemple, ŝanĝis multon en ilia apartamento. La iama blanka muro nun montras la iamajn brikojn. La nepo de Lucyna, kies apartamenton mi ankaŭ vidis, havas grandan TV-ekranon, muzikinstalaĵon kaj komfortajn fotelojn. Muziko gravas al junuloj!

Sube maldekstre la paro Lucyna kaj Marek, dekstre Paŭlina kaj Janek.

Krom Marek, mi ankaŭ renkontis artistinon, kiu havis fotoekspozicion. Ŝi fotis arbojn kaj arboŝtumpojn, sed la arboj aspektis sorĉitaj.

Estis konkurso nomi la fotojn. Mi bedaŭrinde forgesis ŝian nomon.

Fine estas amuza pentraĵo, kiun Marek donacis al la e-klubo. Temas pri Donkiĥoto, kiu anstataŭ glavon portas esperanto-flagon. Mi esperas ke ni ne devas batali kontraŭ ventomueliloj,

kiam temas pri esperanto en la svedaj gimnazioj. Ni invitos Robert Hannah, kiu donis proponon pri tio al la parlamento, veni al la klubo iun Esperanto-Sabaton. Krom la propono estas alia interesa afero: Robert Hannah, kiu elkreskis en suburbo de Gotenburgo, ĵus eldonis libron pri kulturo de honoro kaj problemoj je enmigrado. La titolo estas "Potatisskallen" (La terpoma cerbujo).

Finfine mi ne povas ne enmeti foton pri Elwira. Tiuj, kiuj loĝis en hotelo renkontis ŝin pli ofte ol mi, sed sur la apuda foto ni estas kune. /Siv

”Fluas Torento”, diras la prezidanto de la triurba e-klubo

Tiun ĉi (son)artikolon verkis kaj produktis Andreo Bach el Gdynia en Pollando, 23 sep 2018

Viziti geamikojn

Antaŭ apenaŭ du semajnoj okazis en mia ĉemara regiono laŭvica internacia renkontiĝo en kiu partoprenis sufiĉe granda grupo de eksterlandanoj, se temas pri la nombro de ĉiuj aliĝintoj. Nia asocio ”Torento”, kiu unuigas ĉefe esperantistojn de tri ĉemaraj urboj kaj kelkajn aliajn de proksimaj urboj, organizis jam la sesan fojon sian aranĝon sub la nomo ”Esperanto sur la strando”. Kiam la duono de la partoprenantoj konsistigas eksterlandanoj, tiam la ĝojo estas ege granda.

Tiam ne nur oni povas pli intense praktiki la internacian lingvon, sed ankaŭ intermiksiĝas diversaj kulturoj, kio vekas kromajn emociojn. Tia rekorda nombro de alilandaj gastoj estas laŭ mi la rezulto de kontaktoj, kiujn lastatempe okazigis ankaŭ la membroj de ”Torento” en Svedio kaj Litovio, kiuj sukcesis inviti ilin ĉi tien. Flanke de litovoj kaj svedoj alvenis nome al ni po naŭ personoj kune kun siaj lokaj prezidantoj – la honoro do estis por la organizantoj des pli granda.

Kial esperantistoj decidas dediĉi la tempon, elspezi monon kaj elteni penon vojaĝi multajn kilometrojn por partopreni E-aranĝojn? Tutcerte temas pri la volo viziti geamikojn, kiuj loĝas en alia urbo kaj

nemalofte lando, kiuj parolas la saman neŭtralan lingvon, kio kreas eksterordinaran etoson. Tiu etoso estas nepriskribebbla kaj ĉiufoje iom alia, ĉar kreas ĝin ĉiam pli novaj personoj, kio kaŭzas aldonan scivolemon. Krome nia aranĝo

ĉiujare estis dediĉita al iu konkreta temo, evento, afero, kaj okazis en iom alia loko de nia proksimeco. Mi nur povas diri al vi, ke estis tre agrable kaj amuze pasigi ĉi tempon kune kun esperantistoj.

Mi ankaŭ estas certa, ke ju pli bone oni regas la lingvon, des pli granda estas la ĝojo renkonti E-geamikojn. Indas do ellerni la lingvon kiel eble plej bone. Indas ankaŭ per diligente pripensita programo instigi tiujn esperantistojn, kiuj ankoraŭ ne tro lerte uzas la lingvon, por ke ili intense travivu komunan aranĝon kaj sentu sin instigitaj ripeti siajn kontaktojn kun Esperanto kaj eble plu lerni ĝin. Ja temas pri io fremda, kion oni devas posedi libere samkiel propra gepatra lingvo. Kiagrade ni ĉi-jare sukcesis atingi tian etoson, mi ne scias. Tio montriĝos eble venontjare. Intertempe mi invitas vin rigardi la filmon sub la titolo ”Fluas Torento”, kiun rigardis ankaŭ la gastoj de nia bela – dank’ al ili – renkontiĝo.

Anekdoto el 1904

NIAJ ETULOJ. – Eta Hugo: ”Paĉjo, ĉu la juna leŭtenanto, kiuj venas tie, estas tajloro?”

La patro: ”Ne, mia filo. Kial vi demandas tiel

stulte?”

Eta Hugo: ”Ĉar mi vidis lin hieraŭ mezuri la talion de mia fratino Ebba.”

Fredspriset 2018 – La paca premio 2018

Cecilia Wikström, liberala membro de la EU-parlamento, skribas en Facebook:

Ja! Den norska Nobelkommittéen prisar godhet och civilkurage!

Att årets fredspris går till Denis Mukwege, gynekolog, och Nadia Murad, yazidisk aktivist, för deras kamp emot sexuellt våld i krig och konflikt glädjer mig oerhört. Det är fantastiskt att dessa två personer blir belönade med världens kanske mest kända pris. En värdig utmärkelse!

Ps. Mukwege och Murad har sedan tidigare också tilldelats Sakharovpriset, EU:s pris för tankefrihet som Europaparlamentet delar ut varje år.

Traduko:

Mi ĝojegas, ke la ĉijara paca premio iras al Denis Mukwege, ginekologo kaj Nadia Murad, jazida aktivisto pro ilia batalo kontraŭ sekcia perforto en militoj kaj konfliktoj. Estas mirinde ke ĉi tiuj du personoj estas premiitaj per eble la plej konata premio de la mondo. Digna honoro!

PS. Mukwege kaj Murad antaŭe ankaŭ ricevis la Sakharovan Premion pro penslibereco, kiun La Eŭropa Parlamento disdonas ĉiun jaron.

Pri planata Pacmarŝo tra Svedio en 2020

Sklaveco ne estas historio – Ĝi troviĝas ĉie.
Ankaŭ la rezisto.

El la retpaĝo de BLLF Sweden (Bonded Labour Liberation Front Sweden):

”BLLF estas organizo kiu laboras kontraŭ sklaveco. Ni kredas, ke sklaveco povas malaperi per edukado al ĉiuj, sindikata lukto, justica apogo al bezonataj, virina retaĵkonstruado, kaj disvastigo de informo pri la vojo de sklaveco al libereco.”

Samuel Grönvik de la BLLF-organizo, fondita en 1991, venis al la Esperanto-Sabato la 6an de oktobro. Li informis pri planita pacmarŝo de Lidköping al Malmö kaj poste tra Germanio al la fina celo Genève. La sveda organizo havas kunlaboron kun BLLF en pluraj landoj, aparte kun Pakistano.

La ideoj de Mahatma Ghandi inspiras al NE-PERFORTO. Oni laboras ekzemple pri trejnado solvi konfliktojn paco. La libro ”INGRIP!” (agu!) estas kursmaterialo. I. a. oni kunlaboras kun la studorganizo Sensus.

”Espero en movado” estas la titolo de la prelego de Samuel. La titolo kompreneble plaĉas al esperantistoj. Movi – marŝi – agi! La marŝo trapasu 17 landojn.

Kiel ni povus kunlabori kun BLLF? Ni laboris duope kaj provis prezenti konkretajn ideojn pri la realigo de la marŝo en nia areo... tra Gråbo – Hjällbo – Gotenburgo – Kungsbacka. Oni bezonas lokojn por havi kunvenojn, tranoktejojn, minibuson por personoj, kiuj ne povas iri longajn distancojn kaj flegistinojn por kuraci frotvundojn sur la piedoj. Kompreneble ni marŝu kun la esperantoflago en la fronto! Ni disdonu informbroŝurojn pri esperanto. Entute la marŝo daŭros tre semajnojn en Svedio. En Germanio Samuel povus havi kontakton kun esperantistoj (se li lernus esperanton...jes li komencis la studadon hodiaŭ ☺). Eble Herzberg am Harz estos interesa kunlaboranto.

Multaj ideoj ekis. En la restoracioj troviĝos menuoj en esperanto. Stafetbastono de loko al loko! Oni laborigu aliajn societojn kiuj havas la saman celon! Politikistoj loke povus apogi la ideon. Post la marŝo ni skribu libron pri ĝi, ĉu ne?

Post la prelego kaj laboro en grupoj, ni kiel kutime trejniĝis esperanton. En la komencanta grupo hodiaŭ troviĝis kvin personoj, en la konversacia grupo ok.

La venonta Esperanto-Sabato okazos la 10an de novembro. Tamen la komencantoj havos eblecon partopreni en nova kurso, kiu komenciĝos la venontan merkredon, 10/10 je 17–19h.

Kiel kutime, la Ora-Klubo-renkontoj okazas la 15an en ĉiu monato.

Bonvenon! /Siv

Savu la homaron!

En la angla nun troviĝas la origine svedlingva libro de **Agne Svanberg** – Gemensamma värderingar för att rädda mänskligheten (Komunaj valorjuĝoj por savi la homaron), kiun ni antaŭe recenzis.

Ĝia titolo nun estas ”**Values for a sustainable future**”.

Nun ni esperas ke iu prenu sur sin la taskon traduki ĝin en Esperanton. La

kovrilo aspektas alie ol sur la sveda eldono. Kiel vi volus ke la kovrilo de onta esperanta libro aspektos?

Interesa titolo: Tell us aŭ Tellus.

Jen kelkaj kernoj de la enhavo:

VALUES

1. Strive to treat others as you would like to be treated.
2. Think globally.
3. Work for a sustainable development.
4. Think before every action. What would unconditional love have done?
5. Strive towards a world that does not allow violence to solve conflicts.
6. Work to eradicate hunger, poverty and illiteracy for everyone.
7. Life is music. Play it!

Why are our values so important? Well, we all look at existence through a filter of our values. A task that our brain has is to constantly produce thoughts (otherwise we would not have survived as a species). This flow of thoughts is influenced by our values. By changing the values in a more loving direction, you can gradually change your mindset and thus experience greater harmony and peace.

SPREAD THE MESSAGE!

Best regards Agne Svanberg, Sweden

From www.savecivilization.se you can download the e-book "Values for a sustainable future" free of charge.

BOKMÄSSAN

GÖTEBORG BOOK FAIR

La Libro-Foiro en Gotenburgo, 27–30 septembro, logis centojn da eksponantoj kaj miloj da vizitantoj. Sur la baza etaĝo en Svenska Mässan la komercaj eldonejoj troviĝis kaj sur la unua etaĝo ni kaj multaj aliaj societoj sen profita celo troviĝis. Lastjare

oni nomis "nian" foiron "La Internacia Foiro", sed ĉijare la nomo estis "la Globala Foiro".

Lastjare kaj kelkaj eksponantoj kaj multaj vizitantoj restis hejme, pro ĉeesto de

Ĉiam multega homamaso sur la baza etaĝo – iomete pli aero sur la unua etaĝo.

ekstrema gazeteldonistoj kun ligo al naziismaj asocioj.

Ĉi tiun jaron ekstremaj asocioj ne rajtis eksponi, kaj homoj denove abundis.

Nia esperanta budo, ses kvadratajn metrojn, troviĝis en angulo apud ŝtupareto. Sufiĉe bona loko – H: 01 01! La eksponinto estis Svenska Esperantoförbundet, sed membroj

de la gotenburga klubo deĵoris. Ni notis la personojn, kiuj restis ĉe ni por interparoli. Ni disdonis broŝurojn kaj vendis librojn. 154 viroj kaj 218 virinoj venis. La unuaj 1½ tagoj ĉefe estis celitaj al fakuloj – instruistoj, bibliotekistoj kaj ankaŭ gelernantoj. Junuloj ne scias multon pri esperanto. Do estis aparte interese paroli kun ili.

Sensa impresoj de la Libro-Foiro

Homoj staras en serpentuma vico, kaj estas esperplenaj kiel etaj infanoj por eniri.

Oni ŝvebas sur la nuboj kiam oni vidas egan kvanton da libroj, kiuj amase estas stokitaj en altaĵoj aŭ staras parade sur tabloj kaj bretoj ene en la halo.

Subite antaŭ mia vidado la libroj alkuras al mi, dancas kaj krias: Legu min! Aĉetu min!

La ekspozicia halo estas kiel cisternŝipo, ŝargita per amaso da libroj kaj revuoj. Oni

rapide iras kiel fluganta glitbobeno inter diversaj budoj. Homoj estis atentege aŭskultantaj siajn favoratajn verkistojn, kiam ili vivece rakontis pri siaj verkoj. Homoj plenĝoje aplaudis.

Supre, de la plafono, birdopepado estas aŭdebla. Kelkaj libroj estas malpezaj kiel plumoj kaj aliaj pezas kiel brikoj. La aero odoras malfreŝe, kvazaŭ la halo neniam antaŭe estus ventolita.

Post kelkaj horoj da piedirado la dorso fariĝas pli kaj pli ĝibhava pro la plumbe peza dorsosako kaj oniaj gamboj fariĝis kiel spagetoj. Eble oni kuŝiĝu sur fluganta litmatraco, kaj tujuje tiel oni estus hejme.

/Monica

Pluraj eksponantoj en la budo – ne ĉiujn mi fotis – bedaŭrinde /Siv

Magnus, Margareta kaj Helfrid.

Ingegerd, Harriet, Bodil kaj Helfrid.

Francisco kun vizitanto.

Helén, Inga kaj Ralf.

Interparoloj kun vizitantoj

→

UNESCO en la Libro-Foiro

Unesco estas la eduka, scienca kaj kultura organizo de la Unuiĝintaj Nacioj (U.N.). La Universala Esperanto-Asocio estas unu el la partneroj de UNESCO. Unesco strebas konstrui pacon lige al la solidaj evoluaj celoj, difinitaj en Agenda 2030, akceptitaj de la Ĝenerala Asembleo de U.N. en 2015.

Ingeborg Breines de Unesco havis interparolon kun Tomas Magnusson sur la scenejo de la Globala Foiro. La titolo estis: **La glokala** (nova vorto: globala+lokala) **perforto**

– kaj kiel ni kreu pacan kulturon. Paca kulturo – utopio aŭ sekura politika alternativo, ŝi demandis.

Poste Ingeborg Breines venis al la esperanta budo. Esperanto estas ja partnero de Unesco, kaj mi volis montri al ŝi kiel la esperanta movado en Svedio laboras. Ŝi estas ja el Norvegio kaj ŝi – kaj ni – havis ideon ke eble ŝiaj genepoj venos al nia somera kurso venontsomere. /Siv

Ingeborg Breines venas al la esperanta budo.

Ingegerd kaj Ingeborg interparolas.

En la Libro-Foiro oni renkontas konatulojn

La prezidantino de la Gotenburga regado, la socialdemokrata Ann-Sofie Hermansson (meze), renkontas Ingegerd Granat, ankaŭ ŝi politikistino, tamen hodiaŭ ne tiom aktiva kiel antaŭe.

Ŝi ja havas taskojn kaj en La Esperanto-Societo de Gotenburgo kaj en la Vestrogotia Skribo-Asocio.

Johannes Marainen el la Samea Societo de Gotenburgo sidiĝis ĉe nia budo por iomete legi Ora Ĵurnalo.

Johan Sandberg en la samea vesto ni rekonis de esperanta ekspozicio de antaŭa tempo.

Pri Gabriel Stille en Varsovio

Al nia budo en la Libro-Foiro venis persono, kiu havas la taskon informi pri sveda kulturo al pollandanoj samtempe ke li havas postenojn

kiel lektoro pri la sveda. Li ne parolas esperanton nun.....sed estontece?

Inga Johanson interrete trovis jenan prezentadon de Gabriel Stille.

Pri mi

Post dek jaroj kiel ĵurnalisti pri kulturo kaj

socio, mi nun havas postenon kiel sveda lektoro en Varsovio. Signifas kaj instruado pri la sveda kaj kulturperanta agado, kiu sternas sin ekster la lecionaj ĉambroj. Sur ĉi tiu paĝo troviĝas mia blogo, miaj artikoloj kaj radioeroj.

Gabriel Stille

gabriel@gabrielstille.se

twitter.com/gabrielstille

+46 (0)736878758 +48 (0)796085600

www.gabrielstille.se

La redakcio de Ora Ĵurnalo atendas artikolojn de Gabriel. Kian interesan laboron li havas!

El la tuta mondo sur la Globala Foiro

La evoluo de Sirio estas grava por la tuta regiono, por la fluego da rifuĝantoj kaj por la monda paco.

Pri tio parolis Khaled Alesmael (*plej dekstre*) kaj Reza Talebi (*meze*) kun la intervjuanto, kies nomo mi bedaŭrinde forgesis noti. Eble estas la eldonanto de lia unua libro.

Reza Talebi rekomendis la libron "Syrien brinner" (Sirio brulas). Estas malfacile por ni en Svedio kompreni kio okazas en Sirio. Tamen per tiu libro oni sentas sin pli proksime. Almenaŭ la libro donas bonan bazon por pliaj esploroj de ĉi tiu fora lando.

Pli nova libro estas Selamlık, verkita de Khaled Alesmael. Selamlık estas lia debuta romano. Li skribas svede, sed dum la intervjuo li preferis paroli la anglan.

La ĉefrolulo estas 21-jara Furat, kiu estas geja. Li serĉis la amon en parkoj en Damasko, devis fuĝi, kaj venis finfine al la smolanda vilaĝo Åseda por komenci novan vivon en Svedio. En 2015 li ricevis permanentan permeson vivi en Svedio.

Antaŭ la fuĝo li laboris kun radio kaj televido en Damasko, Beirut, Amman, Kairo kaj Istanbul. Alesmael nun estas ĵurnalisto de la sveda radio kaj televido. I. a. li laboris por "Uppdrag granskning", "Konflikt" kaj la revuo Ottar.

Interesa statistiko pri lingvoparolantoj

trovita en Språkförsvaret (lingva defendo) de Inga

En Svedio 45,9 % parolas unu fremdan lingvon, 31,7 % du fremdajn lingvojn kaj pli ol 19 % parolas tri – aŭ pliajn lingvojn.

La aliaj landoj, kie pli ol 90 % de la loĝantaro scipovas almenaŭ unu fremdan lingvon estas Danio, Estonio, Finnlando, Latvio, Litovio, Luksemburgo, Malto, Norvegio kaj Svislando. Plej multlingvuloj troviĝas en Luksemburgo.

Tie 51,2 % raportas ke ili parolas almenaŭ tri fremdajn lingvojn.

Britio estas tiu EU-lando, kiu havas la plej altan parton de nur unulingva-parolantoj. 65,4% respondas, ke ili ne parolas iun fremdan lingvon. En Albanio, Bosnio-Hercegovino, Bulgario, Rumanio kaj Hungario ankaŭ estas majoritato de la loĝantaro, kiu nur parolas unu lingvon.

La Eŭropa Lingvotago estas celebrata ĉiun jaron post 2002 la 26an de septembro. La gotenburga Esperanto-Societo kutime faras tion, sed ĉi tiun jaron ni ja estis okupitaj prepari nian ekspozicion en la Libro-Foiro.

La instruista tago de la mondo, la 5an de oktobro

Dankon al ĉiuj instruistoj!

Vi havas la plej gravan laboron de la mondo!

LA INTERNACIAJ LETERTAGOJ – 2018

*“VORTO PRI SAMARKANDO: LA URBO PRI KIU ONI ŜATAS PENSI, SONGĪ
KAJ PAROLI”*

Karaj amikoj, kolegoj, samideanoj,

Baldaŭ denove venos la signifoplena dato kaj festa okazaĵo por la urbo, pri kiu multegaj loĝantoj de la planedo ŝatas pensi, memori, revi kaj paroli. **La 18-a de oktobro – la Tago de Samarkando.** La evento, kiu meritas refokusigi nian rigardon je alloga beleco, unika aromo kaj arkitektura dekoro de la urbo, iam nomita la “Perlo de l’Oriento”, la “Lando Dezirata de la Koro”... Ĉiuj, kiuj persone spertis la mirindaĵojn de Samarkando en realo, ĉu de malproksime, ĉu estinte tuj apude aŭ eĉ nur en siaj pensoj aŭ songoj, konservis neforviŝeblajn impresojn pri la grandioza historia heredaĵo kaj neordinara nuntempa kulturo de la mondfama urbo.

Kaj ĉiujare venas la Tago, kiam ni esperas, ke almenaŭ por momento, vi transformos viajn pensojn kaj sentojn en ion kreivan por el la fundo de via animo esprimi – naskitajn fare de via koro kaj enstampiĝintajn en via menso – rememorojn pri tiu ĉi speciala loko. Tio estas eblo por dividi viajn travivaĵojn kaj sentojn, por konigi viajn specialajn spertojn kaj tra tiu ĉi transdono denove fari Samarkandon rendevuejo por homoj kaj kulturoj, tradicioj kaj novigoj, por Oriento kaj Okcidento. Ja ĉiam tiel estis en la pasinteco kaj estu tiel ankaŭ en la estonteco!

Eble por iuj, ununura vorto sufiĉos por esprimi tiun ĉi vizion; iuj skribos personan leteron al Samarkando aŭ verkos saluton forme de poemo, kanto, desegnaĵo; aŭ komunikos siajn bondezirojn aŭ songojn por

la estonteco de la urbo... Kompreneble, ĉio dirota kaj verkota pliproksimigos nin unu al la alia, unuigos nin ĉirkaŭ la eternaj valoroj, pliigos niajn konojn, evoluigos spertojn, plifortigos pacon kaj harmonion – ĉion, kio ebligis al Samarkando atingi la majestecon kaj por ĉiam eniri la historion.

Bonvolu sendi viajn reeĥojn kaj gratulmesaĝojn al nia retadreso: imps86@yahoo.com, kvankam la materialoj iutempe estos akceptataj ankaŭ post tiu ĉi dato.

La plej interesaj kontribuiaĵoj estos publikigitaj en nialanda gazetararo kaj en la venonta eldono de “Konciza Enciklopedio de Eksterlanda Samarkandiana: Kulturo, Unuiganta la Mondon” ktp.

ĈIU ricevita mesaĝo estos danke agnoskita kaj la raporto pri la evento estos sendita al ĈIUJ partoprenantoj.

Atendante vian baldaŭan reeĥon, ni antaŭdankas pro viaj asisto kaj eventuala kunlaboro.

Amikajn bondezirojn el 2760-jara Samarkando, la urbo de Monda Heredaĵo de UNESKO,

Anatoli Ionesov

Enciklopedia Projekto “Samarkandiana”
P. O. Box 76
UZ-140100 Samarkando
Respubliko Uzbekistano
Retpoŝto: imps86@yahoo.com

Mia ora vojo de SAMARKAND

de Jascha Golowanjuk

En mia malnova bretaro staras libroserio, kiu nomiĝas "La Granda Libroringo", kiu inkludas "Mia ora vojo de Samarkand". La libroj estas eldonitaj de la eldonejo Lindqvist 1953 kaj kostis je tiu tempo 6,75 svedajn kronojn. Se oni malfermas la kovrilon, oni vidas la noton "Britta d. 4.11.55". Tiam mi aĝis je kvin monatoj. Britta estas mia patrino, kiu dum mia tuta elkresko prizorgis la hejmon per libroj kaj literaturaj interparoloj kun vendistoj el diversaj eldonejoj. Eble venis mia literatura intereso de ŝi.

Nun al la aktuala libro, kiu temas pri la ruĝa revolucio 1917. Juna rusa artisto fuĝas por savi sian vivon de Samarkand, kiu estis atakita. Estos kiel aventuro kun sabloserpentoj kaj rabistoj en la dezerto, spionoj kaj kaŝmurdintoj, mortfaligiloj, malsatego kaj soifo kiuj minacas la kamelkaravanon, kiu heroe luktas por atingi la liberecon tra Turkeŝtano kaj Karabakumo kaj finfine iras al la Ora Korno (Gyllene Hornet) kaj Bosporen.

NUN ETA ELTIRO EL LA LIBRO:

La revolucio ĉesas mian infanecon

Certe estas treege malmultaj, kiuj povas ekzakte indiki la vivhoron kiam ilia infaneco ĉesiĝis kaj nova epoko komenciĝis.

Tamen mi povas! Por mi ĝi okazis je la tria la lastan majtagon 1917 en Saratovo.

Mi iris kun mia violono sub unu brako kaj pako da notoj sub la alia, survoje al la konservatorio, kie mi studis. La ĉitaga tasko estis la violonkoncerto de Mendelssohn – parkere.

Mia instruisto estis tre severa, kaj mi estis sufiĉe maltrankvila, ĉar la tasko vere ne estis facila por 11-jarulo. En mia kapo sonis la finalo de la koncerto ĉiam denove, kaj mi

supozas ke mi antaŭeniris preskaŭ kiel somnambulo.

Subite mi konsciiĝis pri pafo, kaj aŭdis fajfantan, pepantan sonon, siblantan preter mia orelo.

Tiu pafo kaj tiu momento ĉesis mian infanecon...

Instinkte mi malsuprenigis mian kapon inter la ŝultroj, kaj kiam la unua pafo tuj estis sekvanta de seninterrompa vico de aliaj, mi faris kiel ĉiuj aliaj sur la strato – sen rigardi post min, mi komencis kuri kvazaŭ por savi la vivon kaj ĵetiĝis en homamason, kiu en morta angoro pelis sin antaŭen kiel timigitaj ŝafoj for de ŝakaloj.”

La historio havas timigan kapablon repetiĝi, kaj dum la lastaj jaroj homoj estis devigitaj al fuĝo kun grandaj mizeroj, foren de siaj hejmlandoj. Ĉiun tagon ni renkontas ilin, kaj eble ni ekkomencu demandi al ili kiam iliaj infanecoj ĉesiĝis, kiuj teruraj sortoj ili portas

en siaj pezaj pakaĵoj. Neniam estas tro malfrue etendi manon al tiu, kiu bezonas. Pikdratoj kaj muroj ne konstruas pli bonan mondon, sed solidareco devas apogi kontraŭ reciproka respekto unu al la alia! /Ingegerd

Biografio pri Jascha Golowanjuk

Jascha Golowanjuk naskiĝis en metia familio, la 20an de februaro 1905 en Samarkand, en la nuna Uzbekistano. Li registriĝis naskita 1903 je la alveno al Danio. Li fariĝis muzikisto (violonisto), aktoro kaj verkisto. Kiel violonvirtuozo li portis la nomon Golowanjuk-Lütken. Golowanjuk fariĝis unu el la plej legataj verkistoj. Li ankaŭ skribis teatraĵojn. Jam kiel 9-jara li estis akceptita por studoj je la Imperiestra Muzika Akademio en Saratov. Li fuĝis de Rusio 1919 kaj venis kiel 14-jarulo al Kopenhago, kie li estis adoptita. En Kopenhago li studis ĉe la Konglige Konservatorio. Violonstudon li ankaŭ faris en Vieno.

Ek de 1929 li loĝis en Svedio. Golowanjuk fariĝis sveda civitano 1944. Antaŭe li estis dana civitano. Li amikiĝis al Karl Gerhard kaj Albert Engström. Krom propraj koncertoj li havis ludojn en la Blancheteatro kaj en revuoj de Kar de Mumma.

La debuta libro de Golowanjuk 1937 jam la sekvantan jaron estis tradukita en la danan, la germanan kaj la anglan. Poste li eldonis romanojn kaj librojn por infanoj kaj junuloj preskaŭ ĉiun jaron, kaj fariĝis unu el la plej pruntitaj verkistoj en la svedaj bibliotekoj. Jascha Golowanjuk forpasis en Stokholmo la 24an de aprilo 1974. /Lasse

Ringokolombo aŭ Palumbo (*Columba palumbus*)

La ringokolombon oni povas aŭdi ekde marto ĝis septembro en la svedaj arboj krom en la landinterno de Jemtlando kaj Laponio. La sono estas *dooo-do, dooo-do, do*.

Aŭ en la sveda lingvo "*gåå då ändå då*".

La ringokolombo estas la plej granda kolombo (40–42 cm) kun malgranda kapo. Ĝi estas multkolora, sed la koloroj estas modestaj. One devas vidi kaj sperti ĝin. La ringokolombo konstruas simplan neston de branĉetoj en malgranda,

maldensa amaso. Ĝi manĝas grenojn, pizojn, mirtelojn kaj glanojn de kverko kaj fago. Kovas idojn en arboj de ĉiuj specoj, en parkoj

kaj ĝardenoj. La ringokolombo flugas rapide kaj fortoplene al pli paca loko.

Pri kolombo

– el la Sankta Biblio *Genezo 8:1–12*.

Kaj Dio rememoris Noan, kaj ĉiujn bestojn kaj ĉiujn brutojn, kiuj estis kun li en la arkeo; kaj Dio venigis venton sur la teron, kaj la akvo kvietiĝis. Kaj fermiĝis la fontoj de la abismo kaj la aperturoj de la ĉielo, kaj ĉesiĝis la pluvo el la ĉielo.

Kaj iom post iom reforiĝis la akvo de sur la tero, kaj la akvo komencis malmultiĝi post la paso de cent kvindek tagoj.

Kaj la arkeo haltis en la sepa monato, en la dek-sepa tago de la monato, sur la montoj Ararat. Kaj la akvo konstante malpliigadis ĝis la deka monato; en la unua tago de la deka monato montriĝis la suproj de la montoj.

Kaj post kvardek tagoj Noa malfermis la fenestron de la arkeo, kiun li faris.

Kaj li ellasis korvon, kaj ĝi elflugis, forflugadis kaj revenadis, ĝis forsekiĝis la akvo sur la tero.

Kaj li ellasis de si kolombon, por vidi, ĉu jam malfortiĝis la akvo sur la tero.

Sed la kolombo ne trovis ripozejon por siaj piedoj, kaj ĝi revenis al li en la

arkeon, ĉar akvo estis sur la supraĵo de la tuta tero. Kaj li etendis sian manon kaj prenis la kolombon kaj envenigis ĝin al si en la arkeon.

Kaj li atendis ankoraŭ aliajn sep tagojn, kaj li denove ellasis la kolombon el la arkeo.

Kaj revenis al li la kolombo en tempo vespera, kaj jen ĝi havis en sia buŝo deŝiritan folion de olivarbo; kaj Noa konvinkiĝis, ke la akvo malfortiĝis sur la tero.

Kaj li atendis ankoraŭ aliajn sep tagojn, kaj li ellasis la kolombon, kaj ĉi tiu jam ne plu revenis al li.

Inga trovis en Esperanta Retradio

Kandanco – Poemo de Blaise Pascal

Tiun ĉi sonaĵon verkis kaj produktis Luiza Carol el Israelo. Kun testo kaj sono – esperanta poemo, grava kaj interesa. Jen la ligo al la poemo – legata per treege klara elparolo:

<http://esperantaretradio.blogspot.com/2018/10/kandanco-poemo-de-blaise-pascal.html>

“Homo estas kano pensanta” (Blaise PASCAL)

Kara knabino! Bonvolu trapasi la sojlon de mia ronda malgranda kabano senplanka, farita el kanoj.

Venu! Bonvolu elekti el mia kolekto de ŝuoj paron plej taŭgan, kun lignaj plandumoj refleksterapiaj.*

Jes... Nun observu la enajn plandumojn: sur
ĉiu el ili,
brilas po kelkdek glatrondaj butonoj, el kiuj
triopo
estas fernigraj magnetaj, duopo jadŝtonaj, l'
aliaj
estas faritaj el ligno. Surmetu la ŝuojn kaj
staru.

Jen la butonoj vekigās kaj
dolorigetas la
plandojn.

Fermu nun viajn okulojn.
Aŭskultu la ritmon de
l' koro,
kanton de l' sango
aŭskultu do, kiam la
plandoj tutnudaj
rekte gluiĝas al lignaj
plandumoj kaj tiuj
gluiĝas

rekte kaj forte al grundo. Kano tremanta vi
estas,
kano kantanta vi estas, en kana kabano
senplanka.

Kion vi vidas sub viaj palpebroj? Kaj kion vi
sentas?
Ĉu vi vidsentas kareson de l' suno? Kaj ĉu vi
vidsentas
sub viaj plandoj la teron, kun ĝia kernfajra
mistero?

Ĉiuj butonoj samtempe ekstremas sendante
radiojn
varmajn tremlumajn, tra via kantanta
tremkorpo ĝiscerben.

Kano pensanta vi estas, en kana kabano
senplanka.

Nun mallevetu l' genuojn kaj rotaciigu la
koksojn
ree kaj ree... maldekstren kaj dekstren...
malsupren kaj supren...

Kano dancanta vi estas en kana kabano
senplanka.

Movu la koksojn, la ŝultrojn, la brakojn, la
manojn, la fingrojn...

El via korpo elfluas penslumo tra lignaj
plandumoj,
kvazaŭ la feraj magnetaj butonoj fariĝas
tertruoj,
kvazaŭ la tero ĵus aliformiĝas en
penslumsuĉilon.

Kreskas radikoj el via
danckorpo profunde
enteren.

Kan' pensdancanta vi
estas, kun lumaj radikoj
tercentren.

Jen vi lumtuŝas la varman
kaŝitan tremkoron de l'
tero.

Rotaciigu la koksojn, la
ŝultrojn, la brakojn, la
fingrojn...

Provu aŭskulti la ritman misteran spiradon de
l' tero.

Nun vi vidsentas varmetajn radiojn fluantajn
inverse.

En vian korpon enfluas penslumo tra lignaj
plandumoj,
kvazaŭ la tero ĵus aliformiĝas en
penslumfontanon.

Kano revanta vi estas, kun longaj radikoj
radiaj.

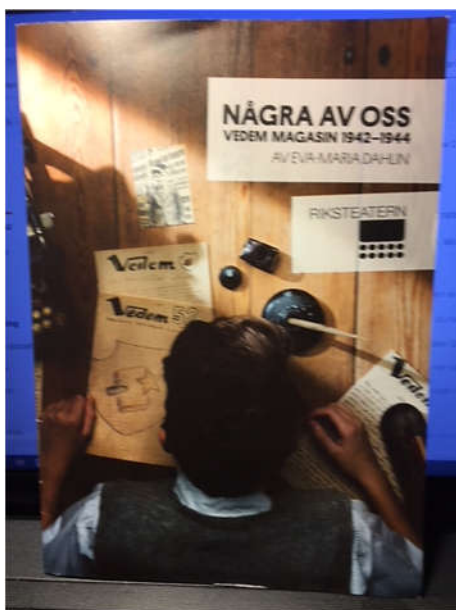
En via menso, vi sentas la tempon fluante
fandiĝi

kiel ŝvelantan riveron, en kiu vi nun
balanciĝas

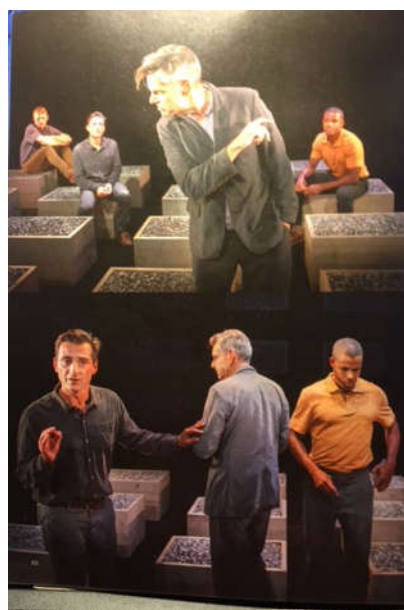
ree kaj ree... malsupren kaj supren... kaj ree...
kaj ree...

** refleksterapio = alternativa terapio
konsistanta en premado de plando, polmo aŭ
orelo kun la celo tiel kuraci internajn
organojn de la korpo.*

”Några av oss” ...”Kelkaj el ni”Teatraĵo en Gotenburgo

Kelkaj el ni (!) en la Gotenbarga Esperanto-Societo – 7 personoj – vidis la teatraĵon. Ni sciis ke kelkaj frazoj estis en esperanto (ni iomete helpis pri la traduko), sed por la agado ili ne signifis multon. Por mi persone mi volis ekscii, ĉu la aktoro Per Burell estus parenco de mia forpasinta edzo. Li ludis la rolon de Jirka Brumi, la plej flamiĝema el la kvar. Mi prenis la eblecon paroli kun

Per Burell post la fino de la teatraĵo. Jes, parencoj ni estas, sed kiel ni ne tute komprenis. Li estas la viro en la griza jaketo. La aliaj aktoroj nomiĝas Peter Perski, Mårten Andersson kaj David Lenneman.

La gazeto **Vedem** estas ĵurnalista heroaĵo. Entute estas 82 numeroj – pli ol 800 paĝoj – kun reportaĵoj, poemoj, intervjuoj kaj ilustraĵoj, kiuj hodiaŭ raportas pri la vivo kaj la mizero en la judkvartaloj kaj en la koncentrejo de Theresienstadt. La kvar knaboj – 13–14-jaraj – sukcesis dum du jaroj kaŝi la gazetojn antaŭ la gardistoj. Presilon ili ne havis. Ili laŭtleĝis ĉiujn numerojn. Ĉar estis muroj kaj bariloj en vasta areo, oni povis iri relative libere en la koncentrejo. Ili eĉ povis intervjui gardistojn. Ili timis ”esti sur la listo” ĉar tiam oni transportus ilin al alia koncentrejo, kaj ili demandis al la gardistoj, kien ili tiaokaze venus, sed neniu respondis.

La reĝisoro de ”Några av oss”, Måns Lagerlöf, faris teatraĵon de la taglibro de Petr Ginz. Måns Lagerlöf diras: ”Kiam mi antaŭ 17 jaroj

renkontis la historion pri Petr Ginz kaj lia gazeto, lia taglibro ne estis konata. Oni trovis ĝin nur en 2003, kiam Ilan Ramon, la unua israela astronauto, volis kunpreni ion ligite al la eksterno. Li elektis desegnaĵon de Petr Ginz pri la tero vidate de la luno. La spacveturilo eksplodis je la reiro en la atmosfero kaj ĉiuj astronautoj mortis. La ĉeĥa radio raportis pri la okazaĵo kaj menciis la dezegnaĵon de Petr Ginz. Viro en Prago aŭskultis la novaĵdissendon kaj komprenis ke la nigraj vakstolaj kajeroj, kiun li ĵus trovis en sia subtegmentejo, devas esti la taglibro de la sama knabo.

Do, 75 jaroj post la morto de tri el la kvar 13–14-jaruloj (nur Kurt Kotouc – David Lenneman rolis lin – la plej dekstra viro sur la bildoj, survivis), Måns Lagerlöf legis la taglibron en la eksterm-arkivo de Theresienstadt kaj lia teatraĵo ĉefe baziĝas sur la vortoj de Petr Ginz.

Se eble Riksteatern venus al via urbo kun ”Några av oss”, vi nepre vidu ĝin! /Siv Burell

Vizito al la gimnazio Schillerska, Gotenburgo, la 12an de septembro

Troviĝas ĉirkaŭ 1000 gelernantoj en la lernejo. Tri personoj – Margareta, Lasse kaj mi vizitis unu el la klasoj kun 17-aĝaj gelernantoj por informi pri esperanto. Ni havis preskaŭ 70 minutojn kaj la tempo sufiĉis por montri PP-prezentadon, instrui pri la elparolo, solvi problemon pri proverboj kaj respondi demandojn.

Ĉar troviĝas pli ol 30 gelernantoj en la klaso, ni devis havi malmultekostajn broŝurojn por disdoni. La oficialaj broŝuroj kostas tro. La titolo de nia broŝuro estas: "Oni povas sendi astronautojn al la luno, sed ĉu oni povas solvi la lingvoproblemojn de la mondo?" Mia sesjara nepo Adam sidas sur la unua paĝo kiel astronauto. Vi mem povas fari viajn proprajn broŝurojn, se vi havas printilon. Sukceson!

La klaso estas tre bona. Ili aŭskultis, notis en kajeroj, (eble) lernis la alfabeton kaj kombinis svedajn proverbojn kun la esperantaj egalaĵoj.

Kelkajn tagojn antaŭ nia vizito la instruistino Anna Nordström Berle laborigis la klasanojn per esperantaj substantivoj kaj adjektivoj. Bonege! Esperanto (ankoraŭ) ne estas memstara fako en svedaj gimnazioj, sed estas parto de la lernolibro Människans språk (La homa lingvo). Ni revenos al tiu gimnazio laŭ bezono. Unu el la junuloj tuj aliĝis al venonta komencanta kurso kun Inga kiel instruistino. Junulino volis havi kurson pri la signolingvo, kiu ankaŭ troviĝas en la kurslibro "La homa lingvo". /Siv

Anekdoto 2 el 1904

LA KULMINO DE AROGO. – La unua pasaĝero: "Ĉu vi bonvolus pruntedoni momente al mi viajn okulvitrojn?"

La dua pasaĝero: "Volonte!"

La unua pasaĝero: "Koran dankon! Ĉar vi nun ne plu vidas por legi vian gazeton, ĉu vi afable pruntedonos ankaŭ ĝin al mi?"

Okaze de artikolo en Göteborgs-Posten

La artikolo temas pri pli aĝa kaj malpli aĝa fratoj – Stokholmo kaj Gotenburgo.

Kutime oni ja diras ke Gotenburgo havas minuskomplekson kontraŭ Stokholmo.

En la sabata numero de Göteborgs-Posten, la 22an de septembro, oni diris kontraŭe. La rubriko estas: "La minuskomplekso de Stokholmo – la gotenburga por komencantoj".

Ĝi komenciĝas: – Bonvenon al la rubriko por demandoj! Ĉu vi estas novtransloĝinta en la urbon? Aŭ ĉu vi longtempe loĝis ĉi tie, sed subite perdis la scion kiel kondukti en Gotenburgo? Tiaokaze ni havas la kolumnon por vi.

"Estimata fraŭlino Fingal! Mi cerbumas... kion la Gotenburganoj havas kontraŭ Stokholmo kaj stokholmanoj? Kion ni faris kontraŭ vi? / Antaŭe 08-ulo – nun 031-ulo."

Fraŭlino Fingal respondas – riproĉante la demandanton: *"Ni ne identiĝas kun regiona numero. Ni sentas nin pli grandaj."*

La skribanto – ne nomita – ni nomas lin Kal – ilustras la diron per vera rakonto. Kal sidas kun siaj geamikoj en subĉiela restoracio. Estas vespero kun varmetaj ventoj. Homoj ridetas. Homoj ridas. Homoj gajas. Estas tia vespero kiam oni speciale amas Gotenburgon. La vizitantoj pluras. Subite viro ekstaras. Li kaptas la atentojn de ĉiuj kiam li per sia fulmotondra voĉo diras: *"Hodiaŭ mi eksciis, ke mia amikino Lotta, kiu sidas ĉi tie – li montras per la fingro al virino ĉe sia tablo kaj samtempe li enspiras por havi plian forton – ... mi eksciis ke Lotta translokiĝos al Stokholmo. Tial mi proponu kvaroblan ekkrion: NE!"* Neniu hezitis. Unisone ni ĉiuj en

la restoracio ekstaris kaj en kriega ĥoro skandis: *"NE, NE, NE, NE!"*

Ni ne scias, kio okazis al Lotta. Eble ŝi estas perdita por ĉiam.

Ĉu simila okazaĵo povus havi lokon en Stokholmo? Tute neeble! Se stokholmanino rakontus ke ŝi translokiĝu al Gotenburgo la reago estos: *Ho, kia agrabla novaĵo! Oni preskaŭ envias vin.* (Sed en la stokholma dialekto estas: *"faan vad nice, man blir nästan lite avis!"*)

Ni finu la legadon de la artikolo de Göteborgs-Posten kaj pensu pri aliaj rakontoj pri la ŝercaj rilatoj inter gotenburganoj kaj stokholmanoj. Abundas anekdotoj. Jen kelkaj:

Proksime al Svenska Mässan policisto haltigis stokholman aŭtkondukanton, kiu malobservis ĉiujn trafikleĝojn. La policisto petis la konduklicencon, rigardis ĝin kaj diris:

– *Ho, ĉu vi loĝas en Stokholmo?*

– *Jes.*

– *Do mi ne punu vin. Loĝi en Stokholmo estas sufiĉa puno.*

Jen alia:

Stokholmano vizitis la amuzparkon Liseberg en Gotenburgo. Ekster la parko staras

statuon pri "tipa gotenburga paro": Kal kaj Ada.

La stokholmano ekparolis viron:

– *Estas bonkonate ke ni – parolante pri vi en Gotenburgo – nomas vin Kal kaj Ada. Kion vi nomas nin?*

La viro indiferente rigardis la viron, skuis la kapon kaj diris:

– *Ni neniam parolas pri vi.*

Oni diras ke Gotenburgo havas agrablan mojosan* etoson, sed Stokholmo havas rafinecon. Nur pripensu la kulturon de Haga kaj Drottningholm!

Tamen gotenburgano povus pensi ke la plej bona pri Stokholmo estas la trajno al Gotenburgo. /Siv

* *MJS = moderna juna stilo = mojoso; adj. = mojosa. /Birgitta Anevik*

Nova ZEO en Francio (de Facebook 5/10)

(ZEO = Zamenhof/Esperanto-Objekto)

Jean-Claude Roy

4 tim i närheten av Salouël, Frankrike

Karaj amikoj ĉie en la mondo jen por vi la panelo de tiu nova ZEO. Estas por ni ĉiuj 😊 la inaŭguro okazos morgaŭ Bela festo 🥰

Kommentarer

Patrick Morando

Kie ĝi estas?

Danielle Dolle

estas apud nia urbo, Amiens (urbeto Salouël)

Vi, kiu ankoraŭ hezitas uzi fejsbukon – vi ne imagas kia trezoron de informoj vi povus ricevi el la tuta mondo. Troviĝas multaj esperantistoj tie. /Siv

Invito al Aŭtuna kursaro kun Dennis Keefe, programo por infanoj kaj adoleskantoj

Berto Ŝuman

AŬTUNE – AŬtuna TUmulta NEsto

7-a komuna feriado por infanoj, familioj, geavoj de sabato, 27-a de oktobro, 18h ĝis dimanĉo, 4-a de novembro 2018 matene.

Kursoj, ĥoro Interkant kaj aliaj aktivaĵoj, programo por adoleskantoj kaj por infanoj.

Bonvenon en la franca Esperanto-kastelo Gresillon en F-49150 Baugé, okcidente de Parizo.

Ĉu du intresserada, tiam ĉi helpas mi ĝis kun la anmälano m. m. Mer informo ĉi per la länken:

gresillon.org/autune

Siv Burell 070-721 34 79

Mitt sjömansliv del 3

av Roger Nilsson, Göteborg

Många år efteråt, i slutet av sjuttioalet, var jag med speditjonsĉefen, Agne, i det företag jag arbetade i, på en tjänsteresa till Holland. Företaget skulle upprätta ett centrallager i Holland och därmed också nya transportavtal med speditörer.

En kväll var vi utbudna av ett speditjonsföretag och medan vi njöt av mat och dryck kom vi in på ämnet "språkliga missförstånd".

Jag berättade då om biobesöket och min borttappade *nurse* till allas förtjusning. Men då sa Agne: "Det var väl ingenting. Det som hände mig i London för några år sedan var mycket värre."

Nu hör det till historien att Agne alltid var en jäktad och tankspridd person. Vid ett tillfälle när han blev kaffesugen tog han sin mugg och med en tjugofemöring rusade han genom korridoren, i en av de baracker vi hade som kontor på den tiden, förbi kaffeautomaten och stoppade en tjugofemöring i

stämpelklockan och tryckte ner handtaget. Ingen kunde efter detta använda stämpelklockorna mer under den dagen.

"Jag var för några år sedan i London under en vecka", berättade Agne, "och mina byxor hade blivit lite illa åtgångna så en dag på morgonen lämnade jag in dem i receptionen och bad att få dem tvättade och strukna."

"När kan jag hämta dem?" frågade jag.

"De blir färdiga i eftermiddag och vi lägger in dem på rummet."

"Bra", tänkte jag, men när jag sent på kvällen kom tillbaka kunde jag inte finna några byxor. Jag ringde till receptionen.

"Good evening, I just entered my room and my... (vad tusan heter byxor? Jo, pa... pa... parents) my parents should have been in the room but I can't find them."

"Oh, I'm sorry. Maybe I can help you. How did they look like?"

"They were gray!"

Man kan föreställa sig hur förvirrad receptionisten blev.

"Can you tell me the age of your parents?"

("Va f-n, måste dom veta hur gamla dom är.")

"They are not so old. I haven't had them very long."

Nu undrade säkert receptionisten om mannen i andra ändan var lite tokig. Bäst att avsluta samtalet kvickt.

"Ok, gray parents not so very old. We will inform you if we find them."

"Thank you," sade jag och lade på luren. Jag öppnade garderobsdörren för att hänga in min kavaj. Nämen, där hängde ju byxorna snyggt och prydligt. Bäst att meddela att jag funnit dom.

"Hello again. You don't have to bother about my parents. I found them hanging in the wardrobe."

Så långt Agne. Storyn har sedan berättats otaliga gånger. Alltid med samma succé.

En dag fick jag för mig att köpa en skiva. Paul Anka hade på våren släppt skivan "In The Garden Of Eden" med "Puppy Love" på andra sidan. Jag hade blivit förtjust i låtarna när jag hört dem i svenska radion och Paul Anka var då en av mina främsta favoriter. När jag kom ombord träffade jag en av Asplunds glädjeflickor. Flicka förresten, hon var nog minst dubbel så gammal som jag själv.

"Har du köpt en skiva? Vilken har du köpt?"

"Adam and Eve med Paul Anka".

"Varför köpte du den? Varför köpte du inte någon som ligger på Radio Luxemburgs Top-20 istället?"

"Jag köpte den därför jag gillade den och inte av någon annan anledning."

Efter det började hon göra reklam för Radio Luxemburgs Top Twenty. Förmodligen var det det som fick mig att börja följa upp placeringarna på Top Twenty. Jag startade med detta den 7:e augusti 1960 och följde och antecknade alla listor fram till mitten av 60-talet. Varje söndagskväll vid 11-tiden satt jag som klistrad vid radion i vår bostad i Lunden. Dessutom hade jag en mikrofon hängande över radions högtalare för att kunna spela in låtarna på min bandspelare. Under min lumpartid 1963-64 tog min bror, Ingemar, över "jobbet".

Efter drygt en vecka i Bristol tog hamnarbetarstrejken slut. Samma dag hade vår steward kontaktat polisen i Bristol och bett dem att ta hand om duvan som installerat sig ombord. Stewarden tyckte säkert att det var ohygieniskt att ha den på båten. Så två bastanta polismän dök upp och jag hjälpte till att få in den i buren. Förmodligen dröjde det inte länge innan de släppt den för inom några timmar hade den åter dykt upp och satt på relingen. Återigen kontaktades polisen och efter att de tog med sig den såg vi den aldrig mer.

Det var med lite vemod vi lämnade Bristol. Vi fick reda på att nästa ställe vi skulle besöka var Newport och vi lämnade England och trädde in i Wales. I Bristol var kajplatsen nästan i centrum, men i de andra hamnarna i Storbritannien som vi besökte på resan, låg de inte så nära centrum som i Bristol.

Jag minns inte så mycket från Newport, vi låg där endast ett dygn, men på kvällen var vi ett gäng som tog en lång promenad. Vi kom dock inte till centrum, men efter att ha varit ute ett tag kände vi att vi skulle behöva något att dricka. Omgivningen var ganska öde vad gällde pubar eller fik, men när vi vandrat ett tag fick vi se en skylt "Café". Vi beslöt att gå in på kaféet. Något underligare kafé hade jag

aldrig varit med om eller någonsin därefter upplevt. Ett äldre par tog emot oss. Det bästa sättet att beskriva paret är att jämföra dem med Violet och Onslow Smith i TV-serien "Skenet bedrar". Kaféet bestod av ett vanligt kök med ett fyrkantigt köksbord i mitten. På köksbordet låg en vaxduk som absolut hade sett sin bästa tid några årtionden tidigare. Vi beställde in te och fick några solkiga koppar, blandade med mjölk och blandningen smakade knappt te, däremot var det mättat med socker. Under tiden vi drack stod paret och betraktade oss nyfiket. Törstiga som vi var, drack vi snabbt ur teet, kanske lämnade vi lite kvar i kopporna, och försvann mot båten.

Därefter besökte vi Cardiff, Port Talbot och Swansea. Cardiff, huvudstaden i Wales, var i bedrövligt skick. Stora delar av de ställen vi där besökte låg fortfarande i ruiner efter andra världskriget.

Port Talbot var den minsta platsen av de städer vi besökte. Staden låg vid foten av en stor grönklädd kulle och jag fick av ortsbefolkningen veta att man hade spelat in den amerikanska filmen "Jag minns min gröna dal" ("How Green was my valley") på platsen. Filmen som gjordes 1941 vann 1942 en Oscar för bästa film samt ytterligare tre Oscars (Richard Day, Nathan Juran och Thomas Little för bästa scenografi (svartvitt), Arthur C. Miller för bästa foto (svartvitt) och Donald Crisp för bästa manliga biroll). Den baseras på en roman av Richard Llewellyns från 1939. Jag minns att mina föräldrar talade om filmen, men tyvärr har jag aldrig själv haft möjlighet att se den.

I varje hamn hade vi alltid vakter på båten som var anställda av den lokala hamnen. De flesta av dem har jag glömt, men den vakt vi hade i Port Talbot finns fortfarande kvar i minnet. Det var en äldre man, förmodligen var han pensionerad och hade jobbet som extraknäck. Han var lång och smal med en

kraftig potatisliknande näsa. På kvällen strax före läggdags blev jag sittande med honom och han gillade att berätta om trakten och walesarna. Det var han som berättade om filmen som jag nämnde. Han berättade om det keltiska språket och om hur skilt det var från det engelska. Han berättade om historiska händelser. Ibland tystnade han och drog ett djupt bloss på pipan han hade mellan läpparna. Jag lyssnade fascinerat på allt han berättade och minns inte hur länge vi två satt och konverserade, ja, det var väl mest han som höll låda.

Innan vi anträdde resan tillbaka till Sverige besökte vi också Swansea, den näst största staden i Wales med strax under 200 000 invånare. Jag har dock inga direkta minnen från den staden. Därefter påbörjades resan hemåt. Vi skulle dock inte till Göteborg utan till Malmö. Resan hem blev betydligt jobbigare än ditresan. Vi var lastade med plåt och trots att havet inte visade sin allra sämsta sida gjorde tyngden i botten på båten att den vaggade kraftigt. Det var ganska svårt att hålla balansen när man gick på däck. Vi hade fått med oss en passagerare på hemvägen, en ganska ung man, inte mycket äldre än jag själv. Det blev min uppgift att också passa upp honom med mat och kaffe. För att nå hans hytt var man tvungen att beträda en lejdare. Vid ett tillfälle när jag var på väg uppför lejdaren, vaggade båten till så kraftigt att jag tappade allt som var på brickan. Kaffe, bullar och kakor studsade nerför lejdaren och det var nätt och jämnt att jag inte själv följde efter. Kocken blev vansinnig, fick tag i en pall och började jaga mig runt båten och försökte slå mig med pallen. Som tur var, var jag en betydligt bättre löpare än han och efter ett halvt varv eller så runt båten lugnade han ner sig och försvann in i kabyssen.

Närmaste vägen till Malmö var genom Kielkanalen. Tyskland blev alltså det andra utländska land jag satte mina fötter på.

Under tiden vi låg och väntade på att bli slussade passade jag på att gå av båten för att fylla på mina förråd. Jag längtade efter saft och i affären, som låg alldeles intill slussen, fick jag möjlighet att passa på att få övning på min tyska. Jag fick syn på några flaskor som var märkta "Saft" och tänkte att det var alldeles utmärkt. Om jag köpte en saftflaska så kunde jag njuta av den ombord ganska länge. Jag tog en flaska, den var märkt "Birne Saft". "Vad betyder Birne", tänkte jag för mig själv. De var ett ord jag inte kunde komma ihåg från mina tysklektioner. Jag beslöt mig för att fråga den kvinnliga expediten. Hon gjorde sitt bästa med gester och allt för att förklara för mig vad Birne var, dock utan att lyckas. Jag tänkte att det var nog bäst att ta Apfel Saft istället. När jag kom ombord och öppnade min saftflaska blev jag besviken. Flaskan innehöll inte någon koncentrerad saft. Det tyska ordet saft betyder juice så flaskan var snabbt urdrucken. Först när jag några veckor senare hade mönstrat av fick jag reda på att Birne är det tyska ordet för päron.

Tyskland var en kontrast till Storbritannien. På de flesta platser i England och framförallt Wales såg man gamla omoderna hus och på många platser tycktes det smutsigt och ovårdat. Där fanns också många ruiner efter bombade hus. Tyskland var däremot en kontrast. Allt var modernt och rent. Jag tyckte det var märkligt. Det var ju England som hade vunnit kriget och Tyskland som förlorat. Ändå hade uppbyggnadsarbetet tydligen varit betydligt snabbare i Tyskland än i Storbritannien.

När vi närmade oss Malmö, cirka fyra veckor efter att vi avrest från Göteborg, fick jag höra talas om "Svarta Gänget". Så kallades tulltjänstemännen i Malmö, alltid klädda i svart, och de var kända för att göra omsorgsfulla kontroller. Jag hade en par limpor cigaretter över det tillåtna och jag gömde dem på allmänna platser så att de

inte skulle kunna spåras till mig. Och mycket riktigt kom de ombord, men gjorde en ganska översiktlig inspektion och mina cigaretter fann de inte.

Kjell och Stig hade bestämt sig för att mönstra av, medan jag beslöt mig för att fortsätta resan. Nu gjorde vi en resa utmed Östersjökusten och besökte Karlshamn, Karlskrona, Mönsterås, Norrköping och Stockholm. Därifrån åter till Malmö och sedan för andra gången till Bristolkanalen.

Nu hade både kapten Lilja och vår steward mönstrat av. Förste styrman övertog rollen som kapten och vi fick en ny steward. För mig var det bra med den nye stewarden. Han märkte att jag jobbade betydligt mer än förutbestämd arbetstid och vräkte på med overtidspengar som jag naturligtvis tacksamt tog emot.

Pokerspelet nådde sin kulmen på återresan till Malmö. Insatserna var alltid cigaretter, ibland styckvis och ibland hela paket. Och jag var framgångsrik. Jag vet inte om det var min skicklighet eller om de andra lade sig för min ungdom. Dock var det några till i min ålder, men de lyckades inte vinna. Jag hade till slut vunnit en förmögenhet av 12 limpor av märket Camel som jag nu skulle försöka få med mig hem.

Återigen gömde jag limporna överallt på båten. Inga upptäcktes av Svarta Gänget. På min lediga tid stoppade jag två limpor i en väska och smet ut. Två limpor var gränsen för vad som fick införas tullfritt. Mitt mål var centralstationen och där gick jag fram till en box, lade i 50 öre och lade in cigaretterna i boxen, tog med mig väskan tillbaka till båten. Väl där stoppade jag in två limpor i väskan, gick tillbaka till centralstationen, öppnade boxen och lade in limporna bland de andra. Detta förfarandet upprepades tills alla limpor var förda i säkerhet.

Den sista kvällen innan jag skulle mönstra av hände något jag upplevde som väldigt tråkigt. Efter att ha kommit tillbaka till båten hörde jag ett väldigt oväsen ifrån mässen. Jag gick dit och till min förfäran sitter alla befälén där och hade supit kocken helfull. Han hade kämpat länge för att hålla sig nykter och nu satt befälén där och söp honom full. Och han var inte lite berusad. Han hade lämnat stadiet där man kan hålla sig upprätt. Jag blev toptunnor rasande.

”Ta det lugnt Kalle”, sa kaptenen, ”du ska ju mönstra av i morgon och förstör inte ditt betyg.”

”Det ger jag blanka fan i,” sa jag, ”nu har kocken försökt att hålla upp med alkoholen i snart ett år och så sitter ni fullvuxna karlar och proppar sprit i honom!”

Jag fick ett alldeles utmärkt betyg från kaptenen. Jag lämnade båten och tog mig till centralstationen, hämtade mina tolv limpor och tog tåget hem till Göteborg. När jag kom hem hade min familj flyttat från vår etta till en tvåa i samma hus. Min bror Ingemar och jag slapp fortsättningsvis att ligga i stora rummet, som vi gjort förut, utan fick nu dela på ett eget rum. Dessutom hade den nya lägenheten ett badrum. Tidigare hade vi varit tvungna att boka tid till badrummet i källaren, ett utrymme som delades av de av husets övriga familjer som saknade badrum.

Efter första resan mönstrade Kjell och Stig av, medan jag gjorde ytterligare en tur. Mitt

sammanlagda sjömansliv varade i 9 veckor. Något ytterligare jobb på sjön blev aldrig gjort. Men minnena glömmar jag inte. Personer på Arnold Bratt som kapten Lilja, kocken, Fågelström och ”Sputnik” har en särskild avdelning i mitt sinne.

Hur gick det då med skolan? Jag kravlade igenom ytterligare en termin på Praktiska Real. Trots alla upplevelser på resan hade dessa inte väckt min studieiver. Som klassföreståndare fick jag en lärare vid namn Ahlquist.

När realskrivningarna i svenska skulle utföras handlade ett av ämnena om astronomi. Eftersom detta var ett av mina största intressen, valde jag naturligtvis detta. Min klassföreståndare blev entusiastisk och gav mig A på ämnet men min svensklärare och f. d. klasslärare, Folke Holmer gav mig slutbetyget AB på skrivningen. Jag var ändå nöjd. Han hade aldrig gett mig bättre betyg än Ba tidigare. Ahlquist, frågade vilka ämnen jag hade åkt i på våren. ”Maskinskrivning och geografi”, svarade jag, ”Geografi!!”, utbrast Ahlquist, ”du som kan så mycket om astronomi, du ska ha Ba i alla fall”.

Efter fullgjord realexamen gick Kjell och jag hem till honom och firade med ett glas whisky. Två dagar senare började jag på ESAB, där jag blev kvar i 47 år, men det är en annan historia. /Roger

Marista anekdoto

Maristo renkontas piraton en drinkejo. La maristo ekvidas ke la pirato havas kaj lignan kruron kaj brakhokon kaj nigran ĉifonon sur la okulo.

– Kiel vi ricevis la lignan kruron, la maristo demandas.

– Mi falis en la maron kaj ŝarko demordis la kruron.

– Ho dio, la maristo diras. Sed kiel vi ricevis la brakhokon?

– Unu en miaj malamikoj forhakis la brakon dum marbatalo.

– Nekredeble, la maristo respondas. Kaj la nigran ĉifonon?

– Fekaĵo de mevo trafis la okulon.

– Ĉu vi perdis la okulon pro meva fekaĵo?

– Ne, sed estis mia unua tago kun la brakhoko...

